

HERMAN W.A. VAN DEN BERGE

Cap de les Unitats Especialitzades
de la Policia d'Haaglanden (Països Baixos)

1. INTRODUCCIÓ

La majoria dels cossos policials d'Holanda consideren el treball de la policia municipal, que es desenvolupa en estreta col·laboració amb els habitants d'una comunitat, com el model més adequat de vigilància policial per al futur.

Es considera una manera de recobrar el domini públic dels ciutadans que, de vegades, se senten insegurs. Així mateix, es tracta d'una forma d'incrementar o mantenir la seguretat i l'habitabilitat del seu entorn immediat, en cooperació amb ells mateixos.

Crec que el treball de la policia municipal és, deixant a part la lluita contra el crim organitzat, la principal perspectiva per al futur de cada un dels cossos de la policia a l'Europa occidental.

M'agradaria exposar-los els avenços duts a terme en relació amb la vigilància policial municipal a Holanda. És per a mi un honor, no únicament perquè m'hi han invitat personalment, sinó més aviat perquè sembla que els organitzadors d'aquest Congrés creuen que alguns dels avenços duts a terme a Holanda en relació amb l'actuació de la policia municipal són prou interessants per a tractar-los aquí.

2. HISTÒRIA

Abans de començar a examinar la situació actual i les ambicions que alberguem per al futur, no puc evitar fer referència als progressos experimentats quant a la Policia holandesa al llarg de les últimes dècades.

2.1 Els anys seixanta

Començaré pels anys seixanta, considerats anys de grans canvis socials tant a Holanda com en la major part dels països occidentals d'Europa, a Amèrica i

Austràlia. Les institucions tradicionals com la família, l'Església, el Govern, així com l'autoritat i l'acceptació de l'autoritat van experimentar canvis radicals. Aquests es van apreciar primerament en la societat i, més endavant, es van fer notar en la política, el govern i en la policia holandesa. Les expressions més manifestes d'aquest desenvolupament són el famós moviment *hippy*, les revoltes estudiantils, així com la secularització i la democratització de l'ensenyament.

El Govern va respondre davant d'aquests avenços seguint una línia de pensament tradicional. Per exemple, la policia era considerada un instrument del Govern per a controlar la societat i aplicar el càstig corresponent en el cas que es cometessin actes punibles o violacions de la pau. La policia no es considerava tant un cos al servei del públic en general, dels habitants, per no esmentar de les minories o les persones més dèbils de la societat.

M'agradaria mostrar-los dos exemples d'aquests dos móns tan separats. Els *hippies* que repartien panses de Corint al centre de la ciutat d'Amsterdam van ser dispersats per la Policia d'Antidisturbis, i dormir als carrers tenia com a resultat l'ocupació (si bé és cert, il·legal) del cos de marines.

2.2 Els anys setanta

Als anys setanta, dins de la força de la policia va començar a imperar la sensació que era necessari un canvi en l'estructura de l'organització, així com en la interpretació de la seva funció i en la mentalitat de cada un dels agents policials.

A allò que es considerava tasca principal de la policia, concretament, el manteniment repressiu de l'ordre públic, s'hi van afegir altres funcions, com la detecció d'indícis, la prevenció i l'assessoria policial.

En relació amb aquestes funcions, es van introduir termes com *vigilància policial municipal*, *brigades de barri* i *agents policials municipals*, així com *vigilància policial municipal orientada a l'individu*, *policia juvenil*, *divisió de narcòtics* i *policia criminal*.

Després de la publicació de l'encara famós informe titulat Canvis en la Policia a la meitat dels anys setanta, es van posar en marxa alguns models de vigilància policial més descentralitzada. Moltes forces van crear, en especial, les denominades brigades de barri que fixaven les seves prioritats en estreta col·laboració amb la comunitat local i tractaven de dur a terme totes les tasques policials en equip.

En aquells anys, també es va introduir la figura de l'agent municipal. Es tractava d'un policia que estava les vint-i-quatre hores del dia a disposició d'una comunitat de deu mil a quinze mil persones.

La societat va canviar ràpidament en aquella època. Van aparèixer nous problemes relatius al consum de droga i a les activitats d'esbarjo. Es va incrementar molt allò que en principi s'anomenà delictes menor, tot i que, posteriorment, es va conèixer amb el nom de delictes freqüent. L'augment del nombre d'immigrants va tenir com a resultat nous problemes i les estructures socials dels barris van canviar o van desaparèixer. Al mateix temps, els ciutadans d'una societat en la qual les relacions socials en els barris decreixien molt de pressa demanaven cada vegada més sovint la intervenció de la policia per a resoldre els seus problemes. En la doc-

trina regnant, aquesta assistència s'havia de prestar ràpidament, de manera que calia un elevat nombre d'agents que estiguessin de guàrdia o que patullessin en cotxes de forma preventiva. Aquesta prestació d'assistència dirigida per «sales d'urgències» demanava una gran quantitat de personal.

En molts aspectes, s'esperava expressament que els ciutadans permetessin que els responsables de dur a terme la tasca policial fossin professionals.

El paper dels ciutadans es limitava a avisar la policia en el cas que hi hagués cap problema i mantenir-se al marge mentre les forces de la policia actuaven i, si s'esqueia, actuar com a testimonis a la comissaria o davant un tribunal.

Aquest model de cos de policia professional, que desenvolupava el seu treball amb mitjans cada vegada més moderns com cotxes, ordinadors, equips de comunicació i helicòpters, va marcar les pautes en els anys setanta.

Aquesta professionalitat demanava, així mateix, mètodes de gestió moderns. Tradicionalment, el treball policial ha estat sempre difícil de coordinar, ja que les tasques dels agents es donen, en gran part, en llocs en què el cap no és present.

Per tant, el cos de policia s'organitzava d'acord amb el model empresarial:

- en el nivell superior es tractaven els casos relacionats amb la política estratègica i els pressupostos, així com amb els recursos;
- la gestió intermèdia tenia un paper destacat i no acomplia cap treball policial;
- els treballadors, com a jerarquia inferior, exercien per tant la veritable tasca.

En molts aspectes, aquest tipus de gestió continua vigent a Holanda fins a l'actualitat.

2.3 Els anys vuitanta

Els anys vuitanta es van caracteritzar per dos avenços:

- l'augment del crim organitzat internacional
- l'increment dels delictes freqüents (esdevinguts, de vegades, fins i tot dues o tres vegades amb més freqüència que als anys setanta)

A banda del floriment del servei de vigilància policial municipal, es desenvolupà una poderosa organització d'investigació, el focus d'atenció de la qual estava centrat en la lluita contra el tràfic de drogues i els delictes greus com el terrorisme i els delictes contra el medi ambient.

En aquesta ponència no insistiré en l'avenç experimentat en el treball d'investigació, tot i que m'agradaria afegir que aquest va tenir com a resultat certs problemes sorgits dins del departament d'investigació. Finalment, un comitè d'investigació parlamentari va estudiar aquests problemes al començament dels anys noranta. Sobre aquesta base, actualment s'estan portant a terme canvis de gran envergadura pel que fa a la lluita contra el crim, a més dels avenços en relació amb la vigilància policial municipal.

Tornem a la vigilància policial bàsica. Als anys vuitanta, es van crear brigades de barri en la major part de les forces de l'ordre. Aquestes brigades van ser, de fet, l'origen del que avui dia anomenem treball policial municipal.

Així i tot, aquestes brigades corren el risc que siguin tractades com a serveis poc satisfactoris, ja que:

- l'assistència d'emergència va continuar sent la prioritat principal, mentre que la lluita contra el crim organitzat va ocupar un segon lloc;
- la intervenció del personal en manifestacions o en desastres naturals requerien tant de temps que les brigades sempre afrontaven problemes d'escassetat de personal.

Un altre factor, que és més difícil de destacar, és el fet que precisament els agents de policia amb més experiència preferien treballs policials no uniformats.

2.4 Els anys noranta

Durant la primera meitat dels anys noranta, la policia holandesa va experimentar la reorganització més gran de la seva història. Les cent quaranta-vuit forces policials municipals i els disset districtes de la Policia Nacional es van convertir en vint-i-cinc forces de l'ordre regionals.

Aquesta nova i més àmplia escala tenia alguns avantatges, especialment en relació amb la lluita contra el crim organitzat. Això no obstant, un augment en l'escala també porta de vegades un augment en la distància que separa la policia dels ciutadans i/o habitants.

3. ELS MODELS POLICIALS

Cada societat no únicament té els criminals, sinó també la policia que es mereix. Això vol dir que l'organització del cos de policia ha de ser compatible amb la cultura politicogovernamental, així com amb les tradicions socials d'un país. La història de les forces de la policia ens mostra diversos models policials. Els més coneguts són els següents:

a) El model «militarista» tenia, originàriament, com a objectiu mantenir l'ordre i garantir l'observació de les relacions establertes. Fins a dates recents, aquest model policial clàssic estava arrelat a la zona occidental d'Europa.

b) El model «legalista»: els agents de la policia són, principalment, defensors de la llei. Aquesta orientació es podia trobar, en part, a les tradicions policials alemanya, francesa i americana.

c) El model «agent professional»: l'home o la dona policia és un funcionari que garanteix la seguretat i l'estabilitat de la societat i presta una atenció especial als ciutadans. Aquest model obeeix, en gran part, al model policial britànic clàssic de «poli» desarmat.

d) El model «municipal» en el qual la policia busca la connexió amb el concepte d'una societat basada en valors compartits i en la presa de consciència de les responsabilitats de cada individu. Aquest model de societat el va descriure, entre altres, el sociòleg americà Etzioni. Agrupades sota el terme *actuació policial municipal*, s'han trobat variants d'aquest model als Estats Units i al Canadà des de fa aproximadament vint anys i, recentment, també a Holanda.

4. CARACTERÍSTIQUES DE LA VIGILÀNCIA POLICIAL MUNICIPAL

Com s'interpreta exactament a Holanda el concepte de *policia municipal*? Des del meu punt de vista, es tracta d'un treball realitzat sobre la base d'una filosofia que gira al voltant de la idea que la policia no contribueix al manteniment de la seguretat i l'habitabilitat de la societat per si sola, sinó en cooperació amb d'altres.

No exposaré, ni estic capacitat per a fer-ho, una definició d'aquesta forma de treball policial. No obstant això, puc indicar algunes de les seves característiques:

- El punt de partida representa que la policia es converteixi (una altra vegada) en una part integrant i visible de la societat. Això s'aconsegueix a través d'un model organitzador de poca envergadura, en què els agents de policia als quals se'ls assigna un treball municipal específic presten els seus serveis en la seva mateixa demarcació territorial, des de la seva comissaria local o el seu cos de barri.
- El fet que la manera d'actuar d'aquests agents estigui orientada als problemes individuals és, així mateix, característic. No centren tant la seva atenció en el comportament criminal, sinó en la qüestió de com van sorgir els problemes, és a dir, en la «cara dels problemes». Això no significa que l'agent de policia municipal sigui una espècie de treballador social. La definició general de les seves funcions continua sent vàlida.
- La cooperació: la policia forma, juntament amb els socis pertinents, com els organismes dels municipis, el fiscal general, les empreses de promoció de l'habitatge, els treballadors comunitaris, els col·legis, les empreses i els ciutadans, la xarxa sobre la base de la qual s'aborden els temes relatius a la seguretat i a l'habitabilitat del barri d'una manera integral.
- La demanda de la comunitat orienta l'actuació de la policia. Si aquesta reconeix les necessitats de les persones residents en la comunitat, pot dur a terme un treball dissenyat a mida per als habitants de la zona.
- L'efecte intern: el treball municipal té una definició general de les seves funcions («ofereix el producte policial complet») i porta la resta de l'organització al seu compliment.
- L'agent de policia municipal dóna compte de la seva feina tant internament com fora de l'organització i pot ser cridat per a donar-ne explicacions.

Alguns aspectes requereixen certa explicació. El concepte que «la comunitat orienta», al·ludint al fet que el ciutadà indica on rauen els problemes i el treballa-

dor municipal fa saber a l'organització quina forma ha d'adoptar la resposta, és, de fet, tot el contrari del model organitzador existent, en el qual aquesta orientació té l'origen en les «altes esferes». Per tant, de vegades es diu que la tasca municipal es pot presentar «lleugerament», que es troba immersa en l'organització tradicional, ja que l'èxit depèn de la mobilització (i reorganització) de «la seva renovació».

A banda d'un canvi en l'organització, també hi ha d'haver un canvi a escala individual. A diferència de les brigades de barri citades anteriorment, no és aquesta brigada sinó cada un dels agents de la policia municipal qui assumeix la responsabilitat de l'execució de la seva tasca. Aquestes funcions, que s'estableixen al voltant de la mobilització de les persones i de la realització dels contactes adequats, exigeixen una elevada iniciativa individual i una gran professionalitat. Aquesta és, en part, la raó per la qual la feina d'un agent de la policia municipal es compara, a vegades, amb la d'un metge de capçalera.

La pràctica actual de la policia holandesa es troba en algun lloc entre el tercer i el quart model. En especial, les comissaries dels barris constitueixen la pedra angular, el centre, la cara i l'èxit de les forces policials regionals holandeses.

Qualsevol força policial holandesa farà servir, suposant que es trobi al 100 % de les seves capacitats:

- un 30 % en despeses generals, com el finançament, la informatització i els casos personals,
- un 5 % en el crim organitzat,
- un 5 % en altres tasques especialitzades,
- un 60 % en la vigilància policial municipal.

A causa d'això i del gran interès de les institucions polítiques, del Govern, dels ciutadans i fins i tot dels mitjans de comunicació (pensin en la televisió en viu), la tasca policial municipal s'ha convertit en l'activitat principal de la policia holandesa.

5. MILLORA DE L'ACTUACIÓ POLICIAL

5.1 Equilibri

L'habilitat de l'actuació policial es troba en l'equilibri entre la policia que desenvolupa una funció de poder, com a braç de la llei, i la policia prestatària d'assistència als ciutadans.

Trobar aquest equilibri és essencial per al treball operacional de la policia i per al lideratge de les tasques policials, així com per a les autoritats del cos policial i per a l'opinió política sobre aquest.

La funció de poder de la policia es veu, principalment, des de la perspectiva oficial. La demanda principal que les autoritats i les institucions polítiques imposen a la policia és que aquesta ha de ser un organisme de poder de confiança. El ser-

vei als ciutadans es considera des d'un punt de vista horitzontal, també anomenat perspectiva del consumidor.

Les seves principals expectatives són que la policia ha de prestar una assistència de confiança en relació amb la seguretat, en qualsevol moment en què es demani la seva actuació.

5.2 Legitimació

La legitimació del govern en un Estat democràtic constitucional depèn de dos factors. D'una banda, el criteri estableix si el govern garanteix la llibertat i la igualtat als ciutadans i si els ofereix un bon servei. Això s'aplica al govern en conjunt, tot i que, en especial, a la policia.

5.3 Professionalitat

En un Estat modern, pertànyer a una organització policial o ser un agent de la policia exigeix un alt nivell de professionalitat.

La policia ha d'exercir el seu poder i dur a terme les seves funcions de manera subordinada a les autoritats policials i/o governamentals.

La posada en pràctica de les tasques de la policia hauria d'inspirar la política del govern basada en les lleis i en les disposicions polítiques.

El mètode d'aquesta posada en pràctica s'haurà de triar d'acord amb el lloc, el moment i les circumstàncies «al voltant de la policia». Per a aconseguir-ho, l'agent de policia ha de ser capaç d'interpretar la societat de manera adequada, respectar apropiadament els interessos i les expectatives i trobar-hi un enfocament pràctic.

Això exigeix tenir un bon coneixement de l'entorn social en qüestió. Així mateix, exigeix que els agents coneguin els ciutadans i els socis estratègics i que aquests siguin coneguts per ambdós.

És més probable que les activitats que porta a cap la policia siguin eficaces si els altres saben com han d'interpretar-les i entendre-les.

Al mateix temps, aquesta comprensió i interpretació depèn del fet de si les persones coneixen l'agent policial, així com la policia com a institució. S'accepten més fàcilment les intervencions d'una institució o persona que es coneix que les d'un individu anònim o una organització burocràtica impenetrable.

5.4 Seguretat

La seguretat s'aconsegueix aplicant les tècniques d'intervenció correctes. Algunes d'aquestes són les següents: accessibilitat, presència, mediació, intervenció en casos de crisi i coacció.

Malgrat això, la seguretat no és únicament responsabilitat de la policia. Es tracta d'un aspecte de la societat que és responsabilitat, en gran manera, de tots els factors. Per tant, la policia, com a cos professional de seguretat, ha de buscar coalicions estratègiques, així com una cooperació veritable amb els socis en matèria de seguretat.

En primer lloc, han de veure en el govern un soci en relació amb la posada a punt de la policia, amb el disseny de l'espai públic i amb una «política de seguretat integral en el sentit més estricte». Això es pot efectuar mitjançant la subscripció de contractes o pactes amb els governs.

La segona categoria de socis en matèria de seguretat és el ciutadà individual. Això implica el subministrament d'informació i l'educació dels ciutadans, el foment de la bona disposició de les persones d'informar la policia, així com mesures preventives reals, com la garantia d'una vida segura.

En la tercera categoria hi ha els empleats. La seguretat ha de ser un aspecte que s'ha de tractar en totes les polítiques patronals, de més o menys envergadura. Els acords laborals s'han d'aconseguir tenint en compte els interessos que cada empresari té en les activitats policials. Les mesures preventives són, així mateix, importants per a aquests: la garantia d'un negoci segur.

La quarta categoria es pot resumir amb el nom d'*institucions socioculturals*. Són exemples d'aquestes institucions les esglésies, els col·legis, els clubs esportius i d'esbarjo. Les activitats d'aquest tipus d'institucions es veuen, en general, des de la mateixa perspectiva que les activitats de la policia. Aquestes lluiten per obtenir el benestar general i individual.

M'agradaria anomenar els contractes multipartits, en els quals tots els socis, o la majoria, porten a terme compromisos que signifiquen una política de seguretat integral en el sentit més ampli.

5.5 Orientació de la policia

No cal afirmar que les activitats de la policia s'han de contemplar des del punt de vista de la política governamental. Per tal d'aconseguir-ho, cal que hi hagi un sistema de responsabilitat i plantejament. Normalment, aquest sistema s'anomena de plantejament i control. Malgrat tot, a l'hora de notificar-ne les activitats i els resultats és preferible que les unitats policials facin referència a l'orientació rebuda juntament amb una explicació. Les autoritats responsables examinaran aquests informes d'acord amb el que vol el Govern.

Aquest ha d'agafar els informes que cobreixen la responsabilitat com a punt de partida per fer les modificacions pertinents en aquestes activitats. D'una banda, la policia ha de buscar la perspectiva de la política del Govern i, de l'altra, el Govern ha de prendre la realitat que viu la policia com la base per a desenvolupar aquesta orientació.

En un cicle orientador continuat, hi ha d'haver un diàleg en què s'eviti incórrer en l'error de basar l'orientació, en gran manera, en qüestions polítiques globals. Aquesta ha de tenir com a fonament les expectatives reals de l'entorn social en qüestió.

5.6 Organització de l'equip

Un requisit indispensable per al desenvolupament d'una actuació policial eficaç és una bona relació interna dins del cos de la policia. Això significa que les

activitats dels individus s'han d'ajustar a les de la unitat de treball. Això és possible només si es permet que el procés de posada a punt l'organitzin els mateixos professionals; se'n pot dir *autoorientació interna*. Un tercer (el superior) que intenti dirigir la posada a punt de les activitats dels professionals serà sempre decebedor, ja que es perd massa informació en el procés de direcció.

Potser l'impediment el representa, més aviat, el fet que s'hi afegeixi informació irrellevant. Una unitat tan sols pot funcionar bé d'aquesta manera si la mida en permet una supervisió adequada (entre vint i cinquanta membres) i si les tasques es poden analitzar tant individualment com en grup.

Aquestes tasques poden incloure la funció policial global en un cert àmbit, així com la labor de la policia en relació amb una qüestió en concret, com les activitats de suport al procés del cos.

El paper que desenvolupa la direcció és, principalment, el de verificar si la policia i les disposicions a escala governamental són explícites i si el procés d'intercanvi professional funciona. L'actitud que adopta la direcció és, bàsicament, de suport i tutela. En aquesta forma organitzadora, la jerarquia la substitueix la professionalitat.

6. ALGUNES POLÍTIQUES

Tal com es pot inferir de tot el que hem esmentat fins ara, la doctrina actual amb relació a la policia a Holanda consisteix en el fet que el moment, el lloc i les circumstàncies exerceixen una gran influència sobre l'estratègia.

Malgrat tot, totes les estratègies comparteixen diverses característiques comunes. Els aspectes principals són els següents:

- orientació al problema
- treball conjunt
- entendre que la resposta del problema pot ser molt complicada o fins i tot és possible que no en tingui cap

El meu discurs previ ha demostrat que tan sols una petita part d'aquestes estratègies està vigent en l'àmbit nacional. Això vol dir que esperem més d'un plantejament municipal que posi en pràctica patrons locals per als problemes locals. En posaré alguns exemples.

L'ordre públic i la sensació d'allò que és segur o no és totalment diferent a Amsterdam que en qualsevol zona de l'interior. Així mateix, els problemes que es plantegen en un entorn prop de la platja són de naturalesa diferent dels que pot haver-hi en un barri industrial.

Què me'n diuen, del fet que l'ordre públic un diumenge al matí sigui completament diferent del d'un dissabte a la nit?

Com he dit abans, deixem molts assumptes en mans de les comunitats locals i d'una vigilància policial local. No obstant això, s'han desenvolupat diverses estratègies aplicables a escala nacional i m'agradaria fer referència a alguna d'aquestes.

Comencem pel problema del consum d'estupefaents. A Holanda hi ha quaranta mil toxicòmans aproximadament. En aquest sentit, em refereixo a drogues dures, com l'heroïna, la cocaïna, l'*speed*, etc.

Estem totalment convençuts que no es pot lluitar contra la delinqüència relacionada amb el món de les drogues mitjançant el simple fet de detenir aquestes persones. No cal dir que això és el que es fa quan un toxicòman comet un delicte, però el vertader problema, l'addicció, no desapareix perquè l'hagin detingut.

Per descomptat, netegem els barris on el malestar que crea la presència d'estupefaents exerceix una influència negativa i augmenta la sensació d'inseguretat. Tanmateix, a la pràctica això té únicament com a resultat el desplaçament del problema a una altra zona. Podem caracteritzar aquest problema comparant-lo amb un globus ple d'aire. Si estremyem en un punt, l'aire es desplaçarà cap a una altra zona del globus i augmentarà la seva mida en aquest punt.

Precisament per aquesta raó esperem resultats molt més positius dels programes d'educació de la joventut que presten assistència als toxicòmans d'addicció recent i que ofereixen ajut i formes de rehabilitació als vertaders drogodependents. També proporcionen metadona i, de vegades, fins i tot heroïna a aquells toxicòmans desesperançats a fi d'evitar el delicte i aconseguir que es faci el primer pas cap a la recuperació.

No es pensin pas que a Holanda som lliberals. Fem moltes detencions i, a aquest tipus de conflicte, li concedim una prioritat alta. Pot ser que la policia exerceixi pressió sobre el globus, però la vertadera solució és, òbviament, la reducció del volum d'aire. En el cas del problema de la droga, es tracta de la reducció de la demanda de narcòtics.

Passem a un segon exemple.

A Holanda, la denominada delinqüència juvenil està creixent. En especial, els joves entre dotze i vint-i-cinc anys cometem gran quantitat d'infraccions lleus. En relació amb això, alguns joves immigrants hi destaquen de manera negativa. Preocupa el fet que sembla que adolescents d'edats compreses entre els sis i els dotze anys comencen amb una carrera criminal similar.

Així mateix, hem entès que la solució d'aquest problema no és detenir i mantenir sota custòdia els delinqüents menors. És més, els nens menors de dotze anys ni tan sols no es poden detenir al nostre país.

Per a nosaltres, tot això significa que les solucions en aquest àmbit s'han de buscar a escala individual, tenint en compte la situació en què viuen a casa seva, als col·legis i al seu entorn.

Al seu torn, això significa que no és la policia, sinó que són els pares, els professors, els treballadors socials, els metges escolars i els psiquiatres, i, pel que fa a l'entorn, l'agent de policia local i el municipi en si mateix, aquells que han de treballar conjuntament per lluitar contra el problema.

Hem après que és molt difícil tornar a dur pel bon camí joves de vint anys que pertanyin a bandes del carrer. Així mateix, ens hem adonat que es pot exercir certa influència en els adolescents d'entre sis i dotze anys.

Aquestes conclusions mostren que és essencial detectar algun senyal antici-

pat d'un cert tipus de comportament que, previsiblement, pot donar lloc a un comportament criminal en un futur.

Tot això ha dut a un intercanvi d'informació entre els col·legis, les institucions de treball social i els agents policials locals.

L'atenció es pot centrar, per exemple, en un comportament d'absentisme escolar. Bastant sovint, saltar-se les classes pot ser un indicatiu d'un comportament problemàtic futur. Així mateix, les males passades i els comportaments violents cap a altres estudiants són indicis que s'han de notar en una etapa primerenca. Bàsicament, es tracta del típic comportament que no exigeix una intervenció immediata de la policia, però que requereix la completa atenció dels pares, els professors i els treballadors socials.

M'agradaria il·lustrar un tercer exemple. Després de l'increment considerable de la delinqüència a Holanda al llarg dels anys setanta i vuitanta, l'índex s'ha estabilitzat en els últims temps. Això significa que el nombre de delictes perpetrats s'ha mantingut més o menys al mateix nivell. Si n'examinem les xifres, veiem que el nombre de delictes contra la propietat està disminuint d'alguna manera, mentre que els delictes violents van en augment.

M'agradaria fer alguns comentaris sobre ambdós tipus de delinqüència, ja que pot ser indicatiu de l'èxit o el fracàs de les polítiques policials.

Una de les causes de la disminució del nombre de delictes contra la propietat pot ser el reeixit programa de prevenció. Hem posat en pràctica programes de prevenció exhaustius referents a qüestions com violacions de domicili, robatoris, atracaments i frau.

Un segon factor pot ser el fet que els delinqüents, un cop els havien detingut, eren condemnats ràpidament i realment ingressaven a la presó.

Fa deu anys, podia passar que un judici es fes sis mesos després que tingués lloc la violació de domicili i la detenció *in fraganti*. Això no representava cap ajuda. En aquests moments, aquest procés dura unes setmanes.

Així mateix, era possible que, a causa de la falta d'espai a les presons, la condemna no es complís fins al cap d'un any. Això era vergonyós.

Hem après que l'increment de les possibilitats de ser atrapat *in fraganti*, condemnat ràpidament i, en el cas que es tracti d'una pena de presó, la reclusió de la persona fins al compliment de la seva condemna, implica una vertadera ajuda en la lluita contra el delicte contra la propietat.

En relació amb els consumidors de drogues dures, hem dut a terme experiments amb una combinació de penes de presó i programes d'ajuda i rehabilitació. De vegades, els donem l'oportunitat d'escollir entre ingressar a la presó i participar en un programa de rehabilitació.

Antigament, molts d'ells triaven la presó perquè sabien que no hi havia espai suficient per a delinqüents menors. Actualment, en canvi, la disponibilitat de places a les presons fa que els programes d'ajuda siguin més populars per a aquesta comunitat.

L'honestedat m'obliga a reconèixer que no tot són èxits. Ja he esmentat que la prevenció és un pilar important per a la nostra policia.

Els atracaments i, en especial, els atracaments a mà armada de bancs i gasolineres van augmentar considerablement a Holanda fa deu anys. Això va fer adop-

tar àmplies mesures preventives al voltant dels bancs i de les estacions de servei. Aquestes mesures inclouen tant el lloc en qüestió com el comportament del personal. En aquests moments, veiem que el nombre d'atracaments a aquestes entitats ha disminuït, efectivament, d'una manera espectacular, encara que ara els petits comerciants s'han convertit en l'objectiu dels actes criminals.

La prevenció en aquest àmbit és menys eficaç, a causa de la quantitat i la diversitat dels comerços.

Tot i que s'ha apreciat un cert resultat, aquest avenç ens preocupa i, fins i tot, hem notat un desplaçament gradual dels delictes cap als atracaments als habitatges de particulars.

Que quedi dit de passada, proporcionar assessorament preventiu és una de les funcions típiques de les brigades de barri. La instrucció es prepara de manera centralitzada, mentre que l'assessorament real es desenvolupa localment. D'aquesta manera, els agents policials es troben amb els habitants i amb els comerciants al seu barri d'una manera natural.

Finalment, m'agradaria destacar un problema que s'escapa del nostre poder i que no sé pas com podrem controlar-lo. Es tracta de la creixent violència social, però, en especial, de la «violència innecessària».

És la violència que, de vegades, sorgeix espontàniament als carrers. Pot ser un cas de conflicte de trànsit que derivi en una baralla o una persona que sofreixi l'atac d'una banda juvenil. La violència ha atrapat ja les activitats d'entreteniment, en les quals l'alcohol i les drogues exerceixen també un paper important.

Aquest fenomen va en augment.

Existeix, així mateix, la violència contra els agents de la policia, que comprèn tant l'agressió física com la verbal.

De tot el que hem citat fins ara es pot deduir que una política de tolerància nul·la i la manera d'enfocar els problemes a Holanda no són compatibles. Personalment, no crec que aquest tipus de política sigui la solució adequada per a la major part dels problemes.

No obstant això, els diré que el problema que suposa la creixent violència a la societat ha tingut com a resultat l'aplicació d'una política de tolerància nul·la en aquest àmbit. Em refereixo al fet que seguir una política d'aquestes característiques és un signe d'impotència.

La repressió és l'última solució en la cadena d'educació, advertència, establiment d'impediments, reprensió, ajuda, orientació, càstig i rehabilitació.

Per mi, l'adopció d'una tolerància nul·la té dos significats: d'una banda, una resposta repressiva a aquesta violència i, de l'altra, la mateixa resposta a tot comportament prohibit.

Això no implica un plantejament enfocat al problema en si mateix.

Malgrat tot, hem arribat a un punt a Holanda en què, únicament i exclusivament en l'àmbit del delicte innecessari, adoptarem una política de tolerància nul·la quan, a pesar de la posada en pràctica de tots els programes d'escolarització, treball social, prevenció i educació, es demostrï que no tenen cap repercussió (és a dir, un signe d'impotència) i quan una societat indiqui que el comportament que es doni en aquest àmbit específic ha de ser combatut costi el que costi.

Només després que la societat hagi manifestat que no tolerarà en cap concepte cap tipus de delicte innecessari, llavors, i només llavors, començarem a posar en pràctica una política de tolerància zero.

Reitero la meua afirmació que es tracta d'un signe d'impotència. En relació amb els delictes violents, utilitzem gran quantitat de les capacitats de la policia. Ens esforcem per arribar a un percentatge del 50 % de detencions. Tan bon punt els criminals han estat detinguts, s'aplica la denominada jurisdicció sumarial, fet que significa que es mantenen sota custòdia i, preferiblement, es presenten davant del jutge al cap d'algunes setmanes. Una pena de presó és l'opció primordial. La segona és el treball social.

M'agradaria destacar una vegada més que, malgrat aquest enfocament, la violència en la societat continua en augment. Considerant-ho des d'aquest punt de vista, fins i tot aquesta estratègia resulta que no té èxit. Malgrat tot, es tracta d'allò que els nostres ciutadans volen en aquest àmbit.

7. CONCLUSIONS

La política policial en l'àmbit de l'ordre públic i la seguretat a Holanda té les característiques següents:

- a) Orientació al problema.
- b) Treball conjunt.
- c) Treball a petita escala en comunitats locals.
- d) Brigades policials municipals que formen la primera categoria de treballadors.
- e) Saber que la feina de la policia pot, de fet, restablir l'ordre públic i augmentar la sensació de seguretat, però no n'elimina les causes.
- f) La policia té, així mateix, la funció de fer veure als altres quines són les seves responsabilitats.
- g) Poques vegades és possible exposar la solució o només una solució, de manera que, sovint, cal fer l'aplicació d'un complicat nombre de mesures.
- h) Finalment, i des del meu punt de vista, l'existència de la policia està més enfocada a la prestació d'un servei als ciutadans que al Govern. Únicament quan els ciutadans estan satisfets i observen els resultats es pot dir que hem fet bé la nostra feina.